

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی – درمانی تبریز

دانشکده پرستاری و مامائی تبریز

نام درس : اصول مراقبت های پرستاری نوزادان (1)

کد درس: 09

تعداد واحد: 3 واحد

نوع واحد: نظری – کارآموزی

پیش نیاز: مقدمه ای بر پرستاری مراقبتهای ویژه نوزادان، آناتومی و فیزیولوژی نوزادان و فیزیوپاتولوژی نوزادان

نام مسئول درس: دکتر سوسن ولیزاده

اسامی مدرسین: خانم ها اسدالهی، سید رسولی، لیلا ولیزاده، دکتر لیلا ولیزاده طبق جدول برنامه اعلامی

ترم و رشته تحصیلی : کارشناسی ارشد پرستاری مراقبتهای ویژه نوزادان ترم 2

روز و ساعت تشکیل کلاس : چهارشنبه ها ساعت 2-4

هدف کلی و توصیف درس: هدف این درس ایجاد توانایی در دانشجو برای شناخت اصول و مفاهیم مراقبت‌های معمول پیش از تولد و هنگام تولد از نوزادان، مراقبت‌های معمول از نوزاد و برقراری ارتباط مناسبی با خانواده و شناسایی نوزاد در معرض خطر و درک آگاهی‌های لازم در زمینه‌ها و مشکلات مربوطه، آماده ساختن دانشجو برای فراهم آوردن و موقعیت‌های مناسب باتوجه به نقش پرستار در مراقبت از نوزادان و خانواده‌های آنان از زمان تولد تا ترخیص می‌باشد.

اهداف جزئی درس (براساس سرفصل دروس):

هدف:

رئوس مطالب: (نظری 17 ساعت – کارآموزی 102 ساعت)

1- مراقبت‌های دوران بارداری بدون مشکل

- تعاریف

- تغییرات فیزیولوژیک سیستم‌های بدن

- مراقبت‌های پیش از زایمان در حین بارداری

- ارزیابی وضعیت جنین

- تخمین سن بارداری

- غربالگری در دوران بارداری
- نحوه ارزیابی دوران بارداری
- روند بارداری و زایمان طبیعی
- مراقبت پس از زایمان
- 2- مراقبت های دوران بارداری در معرض خطر
  - مراقبت های پیش از زایمان در حین بارداری
  - ارزیابی سلامت جنین
  - روند بارداری در معرض خطر
  - مراقبت پس از زایمان با مشکل و در معرض خطر
- 3- بیماری ها و مشکلات مادر در حین بارداری
  - دیابت ملیتوس
  - افزایش فشار خون
  - عفونت های داخل رحمی
  - سایر موارد
- 4- مسائل مرتبط و یا پیرامون زایمان و تولد نوزاد
  - زایمان زودرس
  - جدا شدن زودرس جفت و حفت سرراهی
  - زایمان با نمای غیرمعمول
  - پرولاپس بند لاف
  - آسیب های زایمان
  - تجویز مسکن ها و داروهای هوشبری در زمان زایمان
- 5- سوء مصرف مواد در دوران بارداری
  - اهمیت توجه به مصرف مواد در بارداری
  - نحوه برخورد با مادر معتاد
  - داروهای مصرفی و اثرات حاصله
  - غربالگری در دوران بارداری
  - تولد و نحوه برخورد
  - مراقبت های پرستاری
  - شیردهی و مصرف مواد
  - پیگیری و نکات اخلاقی
- 6- تطابق با زندگی خارج رحمی
  - آناتومی و فیزیولوژی
  - تغییرات قلبی - عروقی ، تنفسی ، متابولیک
  - مسائل و مشکلات خاص نوزاد در تطابق با زندگی خارج رحمی
  - تشخیص نوزاد در معرض خطر
- 7- ارزیابی نوزاد سالم و مرقتبت های رایج پس از تولد
  - ارزیابی اولیه در اتاق زایمان
  - تماس پوست به پوست و اولین تغذیه با شیر مادر
  - مراقبت اولیه شامل ویتامین کا، پیشگیری چشمی، واکسیناسیون

- آگاهی و آموزش به والدین
- هم اتاقی مادر و نوزاد و تداوم شیردهی
- پیگیری های لازم پس از تولد نوزاد سالم
- اصول غربالگری دوره نوزادی
- 8- ارزیابی فیزیکی
  - تاریخچه پری ناتال
  - ارزیاب بالینی نوزاد
  - ارزیابی سن داخل رحمی در نوزاد ناس و کم وزن، نحوه استفاده از جداول بالا رد و ...
  - ارزیابی معیارهای رشدی و تقسیم بندی رشد نوزاد
  - ارزیابی واکنش های معمول عصبی نوزاد
- 9- اصول احیاء نوزادان
  - پیش بینی و آمادگی
  - احیا گام به گام نوزاد براساس آخرین دستورالعمل
  - نحوه برخورد با نوزاد با آسپیراسیون مکونیوم
  - احیا نوزاد نارس
  - احیا نوزاد در شرایط خاص
  - تصمیم گیری و مسائل اخلاق
  - عوارض و مراقبت های پس از احیا
- 10- اصول تثبیت نوزادان
  - اهمیت تثبیت نوزاد پس از احیا در بقا نوزاد و قبل از انتقال
  - اهمیت مراقبت امن در تثبیت نوزاد
  - توجه به اهمیت و نحوه تثبیت قند خون، درجه حرارت، کمک تنفسی، خورسانی، ارزیابی آزمایشگاهی و مسائل عاطفی خانواده
- 11- اصول انتقال نوزاد
  - اهمیت انتقال امن
  - اصول انتقال نوزاد
  - روند انتقال
  - ملزومات انتقال نوزاد
  - مدیریت انتقال
  - کنترل کیفیت
  - تیم انتقال
  - هماهنگی و اطلاع رسانی
  - مراقبت های حین انتقال
  - گزارش دهی و مستندسازی در روند انتقال

ب – کارآموزی: 2 واحد (102)

دانشجویان طبق اهداف مبانی نظری را محیطهای کارآموزی به صورت عملی به کار می‌بندند. به علاوه مقوله‌های احیاء، تثبیت و انتقال نوزاد را در کارگاه‌های مربوطه عملاً آموزش می‌بینند.

روش ارزشیابی دانشجوی:
 آزمون کتبی میان دوره و پایان دوره و ارزیابی عملی

جدول برنامه زمانبندی تشکیل کلاس

نام استاد	موضوع	ساعت	تاریخ	جلسات
سید رسولی	معرفی درس و مراقبت‌های دوران بارداری بدون مشکل مراقبت‌های دوران بارداری در معرض خطر		88/12/5	جلسه 1
سید رسولی	بیماری‌ها و مشکلات مادر در حین بارداری		88/12//12	جلسه 2
سید رسولی	مسائل مرتبط و یا پیرامون زایمان و تولد نوزاد سوء مصرف مواد در دوران بارداری		88/12/19	جلسه 3
دکتر سوسن ولیزاده	تطابق با زندگی خارج رحمی	8-10	88/12/26	جلسه 4
دکتر سوسن ولیزاده	اصول انتقال نوزاد	2-4	89/1/18	جلسه 5
خانم مهناز جبرائیلی	ارزیابی نوزاد سالم و مراقبت‌های رایج پس از تولد	2-4	88/1/25	جلسه 6
خانم اسدالهی	ارزیابی فیزیکی	8-10	88/2/1	جلسه 7
دکتر لیلا ولیزاده	اصول احیاء نوزادان	8-10	89/1/8	جلسه 8
دکتر لیلا ولیزاده	اصول تثبیت نوزادان	2-4	89/1/15	جلسه 9

نحوه اداره کلاس : سخنرانی، بحث و گفتگو و به چالش کشاندن دانشجویان، بحث‌های گروهی، طرح سئوالات برای کشاندن دانشجویان به تفکر انتقادی و تمرین در کلاس

تکالیف دانشجویان و نحوه ارزشیابی (جمع) 100٪:

- 1- حضور مرتب در سر کلاس 10٪
- 2- ارائه یک تکلیف مشترک در خصوص انجام معاینات و رفلکس‌های نوزادی 40٪
- 3- ارائه دو کارت خلاصه توسط هر دانشجو در جلسات مرتبط به عناوین 20٪
- 4- شرکت در امتحان پایان ترم 30٪

فهرست منابع پیشنهادی:

منابع

- 2- Williamson A, Crozier K. Neonatal Care: A Textbook for Student Midwives and Nurses .Reflect Press Ltd, Last Ed .
- 3- AAP. Textbook of Neonatal Resuscitation. American Academy of Pediatrics; Last Ed.
- 4- Karlen KA. The STABLE Program. The STABLE program pub., Last Ed.
- 5- Wong DL, Wilson D, Ahmann E. Whaley & Wong's Nursing Care of Infants and Children. Mosby-Year Book, Last Ed.
- 6- Wong DL. Whaley & Wong's Essentials of Pediatric Nursing. Mosby-Year Book, Last Ed